

II. Bemærkninger til forslaget enkelte bestemmelser.

Til nr. 1.

Fabrikationshemmeligheder, eller kapitalistens ejendomsret til viden om produktionsprocesserne, og den tavshedspligt, som er pålagt de offentlige instanser, er nogle af de alvorligste hindringer for en effektiv foreningsbekæmpelse.

Det betyder eksempelvis, at arbejderne på en fabrik ikke kan få præcis viden om farligheden af en bestemt produktion, at man ikke kan få præcise oplysninger om udslippet til kloaksystemet, og at det kan være vanskeligt at få et samlet billede af foreningen af det ydre miljø.

Da en væsentlig forudsætning for at sætte ind over for en given forening er en aktiv indsats fra arbejdere og lokalbefolkning, er det nødvendigt at bryde vidensmonopol og tavshedspligt.

Dette må gælde såvel i forhold til eksisterende virksomheder som i forhold til planlagte virksomheder.

Man kan nære en vis bekymring for, at en sådan øget adgang til oplysninger om farligheden af en given produktion vil betyde, at arbejdere, beboere osv. vil blive gjort „medansvarlige“ for forening, som alligevel måtte komme. Det må derfor understreges, at den fulde ansvarlighed stadig påhviler virksomheden.

Det må tillige sikres, at der sker en udbygning af statslige institutioner, som kan være til rådighed for befolkningen ved at foretage analyser af indsamlede prøver og ved bearbejdning af de oplysninger, som arbejdere, fagforeninger og lokalbefolkning er kommet i besiddelse af.

Resultaterne af sådanne arbejder er naturligvis fuldt tilgængelige for parterne i sagen.

Ved de relevante myndigheder, som skal have tilstillet oplysninger, må ikke blot forstås lokale myndigheder, men også miljøstyrelsen, for at denne kan udøve den overvågende funktion, som er tillagt den i loven.

Man kan derudover forestille sig, at de lokale myndigheder sørger for, at tilstillede oplysninger er offentligt tilgængelige.

Til nr. 2.

Ifølge miljølovens § 37 kan bestående virksomheder søge godkendelse. Efter VS's opfattelse bør dette rettes til et *skal*, således at alle virksomheder, som er omfattet af kap. 5 (særlig forenende virksomheder) bliver underlagt en offentlig kontrol.

Den nuværende frivillige godkendelsesordning er en ren parodi. Miljøstyrelsen har givet Industrirådet

tilsagn om, „at ansøgning om frivillig godkendelse kan trækkes tilbage, dersom virksomhederne finder godkendelsesbetingelserne uacceptable. Virksomheder, som hidtil har søgt frivillig godkendelse, har imidlertid fået så rimelige afgørelser, at ingen har gjort dette tilsagn gældende“. (Industrirådets årsberetning, 1975-76).

Denne aftale er imidlertid ikke det eneste, som viser, at den statslige miljøstyrelse er underlagt og må varetage industriens interesser. I samme beretning kan man læse følgende: „Virksomheder, der således har fået miljøgodkendelse, har samtidig opnået produktionsfred, idet myndighederne ikke kan gribe ind over for en godkendt virksomhed, så længe den overholder godkendelsesbetingelserne. Ved at gøre godkendelserne tidsbegrænsede har de lokale myndigheder mulighed for at omgå bestemmelsen om godkendelsens retsvirkninger. Da det fra lovgiverne er forudsat, at godkendelserne kun i undtagelsestilfælde må tidsbegrænses, opfordrede Industrirådet de virksomheder, der blev stillet over for krav om tidsbegrænsning, til at indberette dette. I en række sager har Industrirådet bistået virksomhederne i forhandlinger med de lokale myndigheder, og kravet om tidsbegrænsning er blevet frafaldet i alle disse tilfælde“.

Selv om der indføres ny teknik, der muliggør en reduktion af foreningen, får virksomhederne altså lov til uhæmmet at forurene lige så meget, som de hidtil har gjort.

Men ikke nok med det. I selve loven står at læse, at godkendte virksomheder ikke engang behøver at opfylde de krav, der stilles i godkendelsen. Myndighederne kan kun træde ind, hvis „virksomhedens forening går væsentligt ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsen“ (§ 44, stk. 4).

Med den slags aftaler og paragraffer er miljøloven ikke en lov, der sikrer miljøet, men en lov, der sikrer industriens ret til at tilsvine miljøet og ødelægge menneskers liv og helbred. Det er derfor helt forståeligt, at industrien kalder loven for „verdens bedste miljølov“.

VS mener, at disse aftaler og paragraffer bør arkiveres i papirkurven, og at der i stedet bør indføres en løbende godkendelsesordning, således at en virksomhed skal søge om fornyet godkendelse, hver gang der foretages ændringer i produktionsudstyret.

Da industrien normalt afskriver sine investeringer i løbet af en kort årrække (i kraft af helt uacceptabelt gode afskrivningsregler), ville den ikke miste noget som helst, hvis den blev påtvunget — f. eks. inden 1990 — at forny alt produktionsudstyr, der ikke i dag ville blive godkendt. VS så gerne, at der blev stillet skrappe krav, men inden for de snævre